

GÜNÜMÜZ TÜRKİYE'SİNDE SAFLAŞMA

Aydınlık Dergisi, 23 Şubat 1997

Yıldırım Koç

Bazı kişilerin engelleme çabalarına karşın, Mülkiyeliler Birliği Dergisi'nin Ağustos 1992 sayısında "Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi ve Silahlı-Ayrılıkçı Kürt Milliyetçiliği: Müttefik mi? Rakip mi?" başlıklı bir yazım yayınlanmıştı. Bu yazıda, bu iki hareketin birbirinin rakibi ve alternatifi olduğunu ileri sürüyordum. Yazının yayınlanması sonrasında, yazıyı protesto etmek amacıyla bazı kişiler Mülkiyeliler Birliği Dergisi Yazı Kurulu'ndan istifa ettiler. Bazı yayın organlarında da aleyhimde eleştiri sınırını çok aşan yazılar yayınlandı. Bu yazıdan yaklaşık beş yıl sonra, bu tavrın doğruluğunu daha açık bir biçimde görebiliyorum.

Türkiye'de işçileşme hızlanarak sürerken ve ücretli emek ile sermaye arasındaki çelişkiler keskinleşirken, siyasal alandaki gelişmelere bağlı olarak yeni bir saflaşma ön plana çıkıyor.

Saflaşmanın bir tarafında, Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısının bütünlüğüne ve bağımsızlığına, demokratik ve laik sosyal devlet anlayışına, aydınlanma ve çağdaşlaşma çabalarına sahip çıkanlar var. Diğer tarafta ise, sınıf perspektifini tümüyle yitirmiş ve toplumsal dönüşümlerin potansiyel gücünü aşiretlerde görenler, A.B.D.'nin Orta Doğu'da bir Kürt devleti kurma politikasına çeşitli görünüşler altında ve gerekçelerle destek verenler, şeriatçılarla işbirliğini demokratik zannedenler, şeriatçılarla ve emperyalistlerin uzantılarıyla birlikte Atatürk'ü eleştirmeyi ilerlilik zannedenler var.

Üç-beş yıl önce, ikinci Cumhuriyetçilikle solculuk içiçe geçmişti. Bugün aradaki farklar netleşiyor. 1925 yılında İngiliz destekli şeriatçı ve aşiretçi Şeyh Said ayaklanmasına karşı oluşan ittifak, işçi sınıfının çok daha güçlü olduğu koşullarda yeniden gündemdedir. Kürt milliyetçiliğinin ise tarihsel olarak giderek daha da gericileşen bir çizgi izlediği, işçi sınıfının ve çağdaşlaşma ve aydınlanma yanlısı güçlerin müttefiki olmadığı her geçen gün daha da açık bir biçimde ortaya çıkıyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gündeminde darbe yok. Darbeyi kesinlikle önlemenin yolu ise, sivil güçlerin Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısının bütünlüğünü ve bağımsızlığını, demokratik ve laik sosyal hukuk devletini meşru ve demokratik eylemler aracılığıyla korumasıdır. Bu durum, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun 3 Aralık 1996 tarihli toplantısında şu şekilde ifade edilmiştir:

"Başkanlar Kurulumuz, Ülkemize, Halkımıza ve Devletimize yönelik tehditlerin sona erdirilmesi, dile getirilen sorunlarımızın çözümü ve isteklerimizin yerine getirilmesi amacıyla, meşru ve demokratik kitle eylemlerine başvuracaktır. Bu eylemlerimiz, sorunları parlamenter demokratik düzen içinde çözebilmenin güvencesidir. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, tüm halkımızı ve demokratik kuruluşları bu mücadeleye katılmaya çağırmaktadır."

Türkiye, 12 Eylül öncesinin Türkiye'si değildir. 1919-1922 dönemindeki, 1925 yılındaki, 1960'lı yılların ikinci yarısındaki ulusal cephe, solun çok daha deneyimli, işçi sınıfı hareketinin çok daha gelişkin ve ulusalcı güçlerin çok daha bilinçli olduğu koşullarda, yeniden gündemdedir.

TÜRK-İŞ, DİSK, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Tabipleri Birliği, T.Eczacılar Odası ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve, Atatürkçü Düşünce Derneği, işçi sınıfının fiili öncülüğünde bir ulusal, demokratik ve laik sosyal hukuk devleti cephesi oluşturmaktadır. İstanbul ve Ankara'da 100'ün üstünde demokratik kitle örgütü bu süreci desteklemektedir. Türkiye'nin her tarafında bu nitelikteki ilişkiler gelişmektedir. 1 dakika karanlık eylemi, bu örgütler tarafından desteklenmektedir.

Bu saflaşmada her iki tarafı da memnun etmeye çalışmak, hiçbir tarafa yaranamamak anlamına gelecektir. Saflar giderek netleşmektedir. Ayrılıkçı Kürt milliyetçilerinin, şeriatçılarla ve ikinci cumhuriyetçilerle giderek nasıl yakınlaştığı görülmektedir. İşçi sınıfının fiili öncülüğündeki ulusalcı ve demokratik, laik ve sosyal hukuk devletini savunan güçler, eski önyargılarını hızla aşarak, işbirliğini güçlendirmeli, örgütlülüklerini geliştirmeli, meşru ve demokratik eylemlerini geliştirmelidirler. Toplu sözleşme görüşmelerinde gündemdeki uyuşmazlıklar, zorunlu tasarruf, özelleştirmeler, hızlanan yoksullaşma, SSK'nın sorunları ve benzeri dertler, çok geniş destekli ve geniş katılımlı eylemleri iyice olgunlaştırmaktadır.

Uluslararası ve ulusal koşullar, işçi sınıfını tarih sahnesinde etkili bir rol oynamaya davet etmektedir. İşçi sınıfımızın onyıllardır gelen birikimi ve özellikle 1989-1996 dönemi deneyimleri, bu rolü üstlenmek için yeterlidir. Bu yeni saflaşma, Türkiye tarihinde olumlu gelişmelerin yaşanacağı bir dönemin başlangıcıdır.